

KATALOGIZACIJA V FORMATU COMARC: KAJ ZDAJ?

NEKAJ DILEM, KOT JIH VIDIMO V MARIBORSKI KNJIŽNICI

Anka Rogina

Mariborska knjižnica,
Maribor

Kontaktni naslov:
anka.rogina@mb.sik.si

Izvleček

Katalogizacijska praksa v posamezni knjižnici je odvisna od okolja, v katerem knjižnica deluje. V prispevku je opisanih nekaj izkušenj in dilem katalogizatorja v splošni knjižnici pri uporabi formata COMARC pri reševanju praktičnih vsakdanjih problemov.

Ključne besede

bibliografski formati, UNIMARC, COMARC, katalogizacija

Abstract

A library chooses its cataloguing practice, depending on the environment where it operates. Some experience with and dilemmas about the use of the COMARC format are described as seen by cataloguers in a public library while solving their everyday practical cataloguing problems.

Keywords

bibliographic formats, UNIMARC, COMARC, cataloguing

UVOD

Mariborska knjižnica (SIKMB, <http://www.mb.sik.si>) je splošna knjižnica, druga po velikosti med slovenskimi splošnimi knjižnicami. Sestavlja jo 19 enot, poleg treh osrednjih še 15 enot, razporejenih po Mariboru in okolici, ter enota Potujoča knjižnica. S svojim delovanjem knjižnica pokriva knjižnično dejavnost v 12 občinah, ki imajo skupaj okoli 182.000 prebivalcev. V Mariborsko knjižnico je včlanjenih okoli 37.000 članov.

Knjižnična zbirka vsebuje vse vrste gradiva, od knjig, serijskih publikacij, neknjižnega gradiva do igrač. Lokalna bibliografska baza podatkov obsega preko 141.000 zapisov, konec leta 2013 pa je knjižnična zbirka obsegala 766.000 enot gradiva.

Mariborska knjižnica opravlja javno službo. Njeno poslanstvo pa tudi zakonska obveza je, da vsem državljanom omogoča enakopraven dostop do informacij, znanja in kulture v najširšem smislu.

Naša največja pozornost je namenjena vsem uporabnikom knjižnice, ne glede na njihovo starost, zahtevnost ali usmerjenost. Trudimo se, da bi naše storitve čim bolj

ustrezale različnim skupinam uporabnikov. Tudi zato knjižnično gradivo združujemo v posamezne posebne zbirke ali poudarimo različne posebne lastnosti gradiva. S tem želimo knjižnične fonde ljudem čim bolj približati, jim olajšati iskanje gradiva, hkrati pa jim omogočiti tudi nova spoznanja.

KATALOGIZACIJSKO OKOLJE

Knjižnice delujejo v realnem okolju, ki nikoli ni idealno. Tudi katalogizacijska praksa v posamezni knjižnici je seveda odvisna od njenega "katalogizacijskega okolja".

Katalogizacijska pravila v Sloveniji niso dorečena. V osnovi temeljijo na *Pravilniku i priručniku za izradbu abecednih kataloga* Eve Verone iz let 1983 in 1986 (Verona, 1983; 1986). Dodano je nekaj starejše, v Sloveniji uveljavljene katalogizacijske prakse, za neknjižno gradivo pa veljajo določila ustreznih mednarodnih standardov za bibliografski opis, ISBD-jev. V letu 2001 je bil izdan *PREKAT, Priročnik za enostavno uporabo katalogizacijskih pravil* (Dimec, et al. ur., 2001), ki naj bi bil "prva faza pri pripravi novega slovenskega pravilnika", vendar je zaenkrat to najnovejša izdaja slovenskih katalogizacijskih pravil.

Članek je nastal na osnovi predstavitve z naslovom Cataloguing with COMARC format: what now?: some dilemmas as seen by the Maribor Public Library na mednarodni konferenci UNIMARC 2014: 4th UNIMARC Users' Group Meeting. Maribor, 14. maj 2014.

Večina knjižnic v Sloveniji je vključena v bibliografski sistem COBISS.SI. Njegovi veliki prednosti sta vzajemna katalogizacija in vzajemna baza podatkov COBIB.SI, podatke lokalnega značaja pa je mogoče shraniti tudi samo v lokalnih bazah sodelujočih knjižnic.

Zapisi v sistemu COBISS.SI so kreirani v formatu COMARC, in sicer bibliografski zapisi v formatu COMARC/B (COMARC/B format za bibliografske podatke, 2008), normativni zapisi pa v formatu COMARC/A (COMARC/A format: za normativne podatke, 2003). Format COMARC temelji na formatu UNIMARC, razvija in vzdržuje pa ga Institut informacijskih znanosti (IZUM).

Večina polj v formatu COMARC/B je prevzeta iz bibliografskega formata UNIMARC (Hopkinson ur., 2008). Obstajajo pa nekatera polja, ki so bila v formatu COMARC/B dodana, ki so obravnavana drugače ali pa jim je bil pripisan drugačen pomen kot v bibliografskem formatu UNIMARC. Tako v formatu COMARC/B ni polj, pri katerih bi bil pomen posameznih podatkov določen s položajem podatka v polju (kot je to v bibliografskem formatu UNIMARC). Taka polja so bila spremenjena v polja s podpolji (npr. polja 100, 105, 110, 117 itd.). Spremenjena je bila na primer uporaba podpolj v polju 011; v povezovalnih poljih bloka 4XX se za kontinuirane vire uporabljata le podpolji a in x; v poljih 421, 423, 481 in 482, kjer se v zapisih za monografske publikacije lahko uporabljajo vgrajena polja, se lahko vgrajujejo le nekatera dogovorjena polja; polje 488 se uporablja le za kontinuirane vire; v polju 675 so bila dodana podpolja c, s in u.

Normativna kontrola v sistemu COBISS.SI ni popolna. Obstaja samo normativna kontrola za osebna imena, za vse druge segmente (korporativna imena, enotni naslovi del, predmetne oznake) pa je ni. Zato v bibliografskih zapisih v bloku za nacionalno rabo 9XX še uporabljamo polja od 910 do 912 za variantne oblike imen korporacij in polja od 960 do 969 za variantne oblike predmetnih oznak.

V nadaljevanju bom poskušala s primeri iz prakse prikazati nekaj dilem in težav, s katerimi se srečujemo pri bibliografski obdelavi gradiva v danih razmerah, ko se v praksi večkrat vprašamo: "In kaj naj naredim zdaj?"

SKUPINE UPORABNIKOV

Kot sem omenila že v uvodu, je naša največja pozornost namenjena našim uporabnikom. Zavedamo se, da je dostopnost gradiva zelo odvisna od ustreznih podatkov v katalogu, kar vpliva na izposajo oz. obrat gradiva. Podatki so namenjeni predvsem temu, da uporabniki čim lažje najdejo gradivo, ki ga iščejo.

Posebej občutljivi uporabniki so otroci in uporabniki s posebnimi potrebami. Med uporabnike s posebnimi

potrebami prištevamo invalidne osebe, npr. slepe in slabovidne, gluhe, naglušne in gluhoneme itd., in pa osebe s težavami pri branju, kot so dislektiki, ljudje po poškodbah glave, lažje duševno prizadeti itd. Tem občutljivim skupinam uporabnikov namenjamo še posebno pozornost.

V knjižnici smo se dogovorili, da bomo gradivo, primerno za občutljive skupine, še posebej označili. Gradivo, namenjeno otrokom, lahko v formatu COMARC/B dokaj natančno označimo s kodo v podpolju 100e – *Koda za namembnost*, kjer opredelimo, kateri starostni skupini je gradivo namenjeno. Pogrešamo pa kode, s katerimi bi lahko natančneje opredelili specifičnosti gradiva, oz. kode, s katerimi bi lahko označili, da je gradivo primerno tudi (ne samo, ampak tudi!) za uporabnike s posebnimi potrebami (npr. za dislektike, za slabovidne itd.). Predlagamo, da se v formatu COMARC/B za podpolje 100e (oz. v bibliografskem formatu UNIMARC za polje 100, pozicije 17–19 *Target audience code*) dodajo ustrezne nove kode.

V naši knjižnici smo se odločili, da kot praktično rešitev problema uporabljamo dogovorjene fraze, s katerimi opišemo lastnosti gradiva ali primernost gradiva za določene uporabnike. Take fraze so: "povečani tisk", "velike tiskane črke", "tipanke", "knjige za dislektike", "knjige za slepe", "znakovni jezik" itd. Te fraze vpisujemo kot opombe v podpolje 300a – *Splošna opomba* ali kot predmetne oznake v podpolje 610a – *Prosto oblikovane predmetne oznake*. V nekaterih redkih primerih obstaja primerna koda v podpolju 106a – *Oznaka za fizično obliko*, npr. 106a=d-povečani tisk ali 106a=f-Braillova ali Moonova pisava. Kadar je primerno, ti kodi seveda uporabimo.

Med kodiranimi podatki, npr. v formatu COMARC/B, v podpolju 106a (ali v bibliografskem formatu UNIMARC, v podpolju 106a), pogrešamo kodo za "velike tiskane črke" in za "tipanke". Zavedamo se, da "velike tiskane črke" ne predstavljajo fizične oblike tiska in ne spadajo točno v to polje, vendar bi se nam umestitev tega podatka med kodirane podatke zdela pomembna; otroci, ki se še učijo brati, in ljudje s težavami pri branju večkrat iščejo prav publikacije, natisnjene samo z velikimi tiskanimi črkami. Iskanje po kodah bi bilo veliko lažje, kot je iskanje po dogovorjenih frazah.

Vpisovanje podatkov v polja opomb (polje 3XX oz. podpolje 300a) in v podpolje za prosto oblikovane predmetne oznake (610a) povzroča težave tako pri vnosu podatkov kot pri iskanju tega gradiva. Pri vnosu mora katalogizator vedno upoštevati širok nabor dogovorjenih fraz in spoštovati dogovorjeno obliko vnosa. Ker vnos ni kodiran, se dogaja, da se pojavljajo napake, kot npr. zatipkani podatki, nedosledna uporaba ednine in množine itd. Uporabnike je treba na pravilno iskanje opozarjati in jim pri

tem pomagati, upoštevati pa je treba tudi možne napačne vnose. Ker so fraze dogovorjene le interno, jih lahko uporabljamo le pri iskanju v lokalni bazi naše knjižnice. To pomeni, da uporabnik, ki išče v vzajemni bazi podatkov COBIB.SI, tega gradiva ne bo našel ali bo našel le nekaj naslovov.

Za lažje iskanje smo na domači strani Mariborske knjižnice pripravili nekaj povezav z že vgrajenim iskalnim izrazom, npr. povezava za "Povečani tisk" (<http://www.mb.sik.si/seznam.asp?lang=sl&str=614> ali <http://www.mb.sik.si/seznam.asp?lang=sl&str=31>). Da bi bilo tako gradivo lažje prepoznavno tudi na policah, ga oblepimo z rumeno nalepko, piktogramom.

Na podoben primer kot pri označevanju gradiva, primernega za določene skupine uporabnikov, naletimo tudi pri kodiranju tipov igrac. Igrače lahko sicer že zdaj veliko bolje kodiramo. V podpolju 001b – *Vrsta zapisa* uporabimo kodo r – *tridimenzionalni izdelki in predmeti*, v podpolju 117a – *Posebna oznaka gradiva* pa lahko uporabimo več kod:

- ah – sestavljanke,
- ap – družabne in športne igre,
- aq – igrace,
- ar – punčke in
- at – modeli za sestavljanje.

Vendar nam ta razdelitev ne ustreza povsem, saj bi želeli opredeliti pedagoško skupino igrac in tako opozoriti, da igrača vpliva na razvoj določenih sposobnosti pri otroku. V naši knjižnici zato v ta namen ločujemo naslednje skupine igrac:

- konstrukcijske,
- posnemovalne,
- senzorične,
- tehnične,
- razgibavalne,
- ljubkovalne in
- izobraževalne igrace ter
- družabne igre.

Podobno kot v prejšnjem primeru problem rešujemo z dogovorjeno frazo, ki jo vnašamo v podpolji 300a – *Splošna opomba* in 610a – *Prosto oblikovane predmetne oznake*.

Pri igračah se pogosto dogaja, da imajo naslov samo v tujem jeziku; da bi uporabniki igračo lahko identificirali, mora tako katalogizator sam dodati preveden naslov. Za vnos prevedenega naslova uporabljamo podpolje 541a – *Prevedeni naslov*. Zgodi se tudi, da igrača sploh nima poimenovanja in si mora "naslov" izmisliti katalogizator.

Težave pri iskanju, podobno kot v prejšnjih primerih, rešujemo z navodili o iskanju in z vnaprej pripravljenimi povezavami za uporabnike. Na domači strani knjižnice zbirko igrac, igroteko, še posebej predstavljamo (<http://www.mb.sik.si/vsebina.asp?lang=sl&str=21>).

ZBIRKE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Naslednji problem, s katerim se srečujemo, je, kako na nivoju bibliografskega zapisa navesti pripadnost gradiva neki posebni zbirki iz fonda naše knjižnice.

Gradimo različne knjižnične zbirke: domoznansko zbirko, filmsko zbirko, avdiozbirko, zbirko igrac. Posebnost naših zbirk je, da niso fizično postavljene na enem mestu, temveč so "sestavni deli" vsake od zbirk razpršeni v vseh 19-ih enotah knjižnice. Podatek, ki združuje gradivo v zbirko, tako ne more biti gradivu pripisan na nivoju zaloge, npr. v signaturi, temveč smo morali poiskati drugačen način označevanja.

V bibliografskem formatu UNIMARC obstaja polje 852 – *Location and call number*, ki bi bilo ustrezno za vnos takšnih podatkov, vendar pa tega polja format COMARC/B na žalost ne vsebuje.

Praktično rešitev smo zato izpeljali tako, da v podpolje 830a – *Splošna katalogizatorjeva opomba* vnašamo dogovorjeno frazo, npr. "Domoznanska zbirka SIKMB" ali "Filmska zbirka SIKMB". Gradivo, ki ga najdemo po iskanju s frazo "Domoznanska zbirka SIKMB" (<http://www.mb.sik.si/vsebina.asp?lang=sl&str=739>), tvori posebno, domoznansko zbirko, najdemo pa ga v različnih enotah knjižnice: v Novi vasi, Lovrencu na Pohorju, Rušah, v osrednji enoti na Rotovžu itd. Zaradi razpršenosti gradiva po posameznih enotah ne moremo iskati po podatkih iz signatur. Del domoznanske zbirke predstavljajo tudi članki, ki pa zaradi svoje narave signatur sploh nimajo. Tudi zato signatura ni primerna za iskanje.

Zavedamo se, da tak vnos v podpolje 830a ni v skladu z namembnostjo podpolja 830a, ki je predpisana v formatih COMARC/B in UNIMARC, vendar pa nam omogoča, da predstavimo posebno zbirko. Iskanje podatka je mogoče, saj je podpolje 830a indeksirano. Podatek vnašamo le v našo lokalno bazo podatkov, zato ga je na vzajemnem nivoju, v bazi podatkov COBIB.SI, mogoče najti le v primerih, ko smo kreatorji bibliografskega zapisa in se popolna verzija zapisa shrani tudi v vzajemni bazi. Kljub neustreznosti, morda celo nepravilnosti, ta način označevanja uporablja več knjižnic po Sloveniji. To dejstvo kaže na širšo potrebo, ne samo potrebo Mariborske knjižnice, po združevanju bibliografskih zapisov v zbirke ter na potrebo po ustrežnejši rešitvi na nacionalni ravni. Format COMARC/B kot rešitev sicer ponuja polje 993 – *Polje*

z lokalno definirano vsebino, vendar pa se to polje shrani le v lokalni bazi podatkov, tako da njegovo vsebino lahko iščemo le na lokalnem nivoju, čeprav je to polje indeksirano. Ker vsebine tega polja ni mogoče iskati na vzajemnem nivoju v COBISS/OPAC-u, ga v naši knjižnici ne uporabljamo.

RELACIJE

Nazadnje bi želela izpostaviti problem, za katerega nimamo ustrezne rešitve, čeprav se pojavlja že dolgo. To je problem vzpostavljanja relacij (odnosov ali povezav) med posameznimi deli oz. publikacijami.

Kot primer sem izbrala vzpostavljanje relacije med filmom in literarno predlogo, po kateri je bil film posnet. Tipično vprašanje, ki ga postavi uporabnik, je: "Ali si lahko izposodim roman, po katerem je bil posnet ta film?" Lahko pa vpraša tudi: "Ali si lahko izposodim film, ki je bil posnet po tem romanu?" Uporabnik v večini primerov pričakuje, da mu bomo poiskali roman v slovenščini ali film s slovenskimi podnapisi, ne pričakuje pa točno določene izdaje romana ali točno določene verzije filma.

Da bi lahko odgovorili na taka vprašanja uporabnikov, bi želeli vzpostaviti relacije. Ker v sistemu COBISS.SI ni popolne normativne kontrole, povezovanje del preko normativnih zapisov v praksi ne pride v poštev. Ostane le beleženje povezav na nivoju bibliografskih zapisov. Slovenska katalogizacijska praksa na tem področju ni dorečena. Katalogizacijska pravila so nekonsistentna, v nekaterih primerih praksa celo sili v napačno ravnanje.

V slovenski katalogizacijski praksi se pojavlja več različnih načinov vzpostavljanja relacij med deli oz. publikacijami, kar pomeni, da podatke v bibliografske zapise vnašamo na različne načine. Zavedamo se, da nobeden od njih ni ustrezen. Glede na to, katere podatke o literarni predlogi poznamo, najdemo v bibliografskih zapisih za filme (tj. v zapisih za neknjižno gradivo) podatke, vnesene na različne načine. Navzkrižne povezave, se pravi vnos podatkov o filmu tudi v bibliografski zapis za roman, so bolj izjeme kot pravilo.

Kadar je na gradivu (tj. v špici filma, na ploščku ali škatli, na spremnem gradivu ...) naveden samo avtor literarne predloge, ne pa tudi naslov literarne predloge, podatke navedemo v polju 200 – *Naslov in navedba odgovornosti* ali v podpolju 300a – *Splošna opomba*, odvisno od tega, kje na viru so podatki o avtorju navedeni. Podatke o avtorju navedemo kot dodatni vpis (tj. 1. indikator ima vrednost 1) v polju 702 – *Osebnostno ime – sekundarna odgovornost*. V podpolju 4 – *Koda za vrsto avtorstva* polja 702 avtorju dodelimo kodo avtorstva 100 – *bibliografski predhodnik*.

Primer bibliografskega zapisa (COBISS.SI-ID 13822521):

2001 [a]Pride & prejudice [b]Videoposnetek [d]Prevzetnost in pristranost [f]director Joe Wright [g]screenplay Deborah Moggach [g]based upon the novel by Jane Austen [g]director of photography Roman Osin [g]music by Dario Marianelli

70211 [3]8965475 [a]Austen [b]Jane [f]1775-1817
[4]100 – bibliografski predhodnik

Vir: COBISS.SI Virtualna knjižnica Slovenije, lokalna baza podatkov SIKMB (2014)

Kadar je podatek o avtorju in naslovu literarne predloge naveden na gradivu (tj. v špici filma, na ploščku ali škatli, na spremnem gradivu ...) ali kadar podatek sicer ni naveden na gradivu, ga pa poznamo, podatke navedemo v polju 200 – *Naslov in navedba odgovornosti* ali v podpolju 300a – *Splošna opomba*. Podatke o avtorju in naslovu literarne predloge vnesemo v vgrajeno polje 423 – *Dodana, prikrita in priključena dela*. Podatkov o avtorju v polju 702 – *Osebnostno ime – sekundarna odgovornost* v tem primeru ne navajamo.

PREKAT v poglavju o določanju avtorstva v točki 12.5.3.4 od katalogizatorjev zahteva, da pri igranih filmih "Analitični dodatni vpis (avtor : naslov) izdelamo za avtorja literarne predloge, po kateri je bil film posnet." (Dimec, et al. ur., 2001). V formatu COMARC/B je polje 423 – *Dodana, prikrita in priključena dela* definirano kot polje, v katero vnašamo podatke o "bibliografskih enotah, ki so izšle skupaj z opisovano bibliografsko enoto." (COMARC/B format za bibliografske podatke, 2008).

V formatu COMARC/B dodatnih vpisov v obliki avtor/naslov ni mogoče narediti. Vnos avtorja in naslova literarne predloge v polje 423 je tako približek vnosa (analitičnega) dodatnega vpisa v obliki avtor/naslov, ki ga od katalogizatorjev zahtevajo katalogizacijska pravila. Uporaba polja 423 na tak način smiselno ni pravilna, saj literarno delo, navedeno v tem polju, ni prikrito (tj. vsebovano) v filmu, temveč je bilo le predloga za film oz. scenarij. Uporaba polja 423 v tem primeru je zaradi zahteve v katalogizacijskih pravilih torej spremenjena, tako glede na definicijo v formatu COMARC/B kot tudi glede na definicijo v bibliografskem formatu UNIMARC.

Bibliografski format UNIMARC pozna za namene medsebojnega povezovanja bibliografskih enot polje 488 – *Other related work*, ki omogoča tudi vnos dodatnih vpisov v obliki avtor/naslov. Polje 488 – *Drugače povezano delo* pozna tudi format COMARC/B, je pa uporaba polja v formatu COMARC/B definirana drugače kot v bibliografskem formatu UNIMARC in se uporablja le za

povezovanje kontinuiranih virov. Za namene povezovanja filma z literarno predlogo v formatu COMARC/B polja 488 tako ni mogoče uporabiti.

Primer bibliografskega zapisa (COBISS.SI-ID 1099241054):

- 2001 [a]Ossessione [b]Videoposnetek [d]Demonska ljubimca [f]diretto da Luchino Visconti [g]sceneggiatura e dialoghi di Luchino Visconti ... [et al.] [g]fotografia di Aldo Tonti e Domenico Scala [g]commento musicale di Giuseppe Rosati
- 300 [a]Film je posnet po romanu The postman always rings twice Jamesa M. Caina
- 423 1[1]2000 [a]≠The ≠postman always rings twice [1]700 1 [a]Cain [b]James M. [f]1892-1977 [4]070 – avtor

Vir: COBISS.SI Virtualna knjižnica Slovenije, lokalna baza podatkov SIKMB (2014)

Kadar želimo navesti tudi neoriginalne, npr. prevedene, naslove literarnih predlog, se je uveljavil način z vpisovanjem podatkov v polji 600 – *Osebnostna oznaka* in 960 – *Osebnostna oznaka (variantna oblika)*. Neoriginalni naslov dela vnašamo v podpolje x – *Tematsko določilo*, ki je sicer namenjeno temi dela. Tak način povezovanja je napačen, saj film (v večini primerov) ne govori o delu avtorja, navedenem v podpolju 600x, ampak je na osnovi navedenega dela (oz. na osnovi izvirnega dela) film nastal. Tudi tak vnos je približek vnosa dodatnega vpisa v obliki avtor/naslov.

Primer bibliografskega zapisa (COBISS.SI-ID 16244795):

- 2001 [a]Frankenstein [b]Videoposnetek [f]directed by Kenneth Branagh [g]screenplay by Steph Lady and Frank Darabont [g]director of photography Roger Pratt [g]music by Patrick Doyle
- 5121 [a]Mary Shelley's Frankenstein
- 60011 [a]Shelley [b]Mary Wollstonecraft [f]1797-1851 [x]"Frankenstein"

Vir: COBISS.SI Virtualna knjižnica Slovenije, lokalna baza podatkov SIKMB (2014)

V praksi se seveda pojavijo še številna vprašanja v zvezi s tem, katere povezave med deli oz. bibliografskimi zapisi naj se sploh navajajo:

- So to povezave na osnovi enotnih naslovov?
- So to povezave med deli, ki so dejansko v relaciji,

pri čemer je treba upoštevati različne izdaje, prevode, verzije, predelave itd.?

- So to povezave med publikacijami, ki jih ima knjižnica v zalogi?

V bibliografskih zapisih se zato pojavljajo tudi navedbe mimo vseh pravil in navedbe nepravilnih relacij, ki pa knjižničarjem v realnih situacijah omogočijo, da uporabnikom ustrezno odgovorijo na zastavljeno vprašanje. Spodnji primer to ponazori: v opombi je navedeno, da je bil po romanu "Ali androidi sanjajo o električnih ovcah?" posnet film "Iztrebljevalec". To seveda ni res, saj sta tu v relaciji postavljena prevedena naslova romana in filma. Prav tako naslov v podpolju 540a ni varianta naslova v podpolju 200a.

Primer bibliografskega zapisa (COBISS.SI-ID 234155776):

- 2000 [a]Ali androidi sanjajo o električnih ovcah? [f] Philip K. Dick [g]prevedla Jan Jona Javoršek in Urša Vogrinc Javoršek
- 300 [a]Prevod dela: Do androids dream of electric sheep?
- 300 [a]Po romanu je bil posnet film Iztrebljevalec
- 50000 [a]Do androids dream of electric sheep? [m]slovenski jezik
- 5400 [a]Iztrebljevalec

Vir: COBISS.SI Virtualna knjižnica Slovenije, lokalna baza podatkov SIKMB (2014)

Čeprav podatke o relacijah vnašamo z namenom, da bi uporabnikom zagotovili ustrezne informacije, taka neustrezna praksa vzpostavljanja relacij ne omogoča, da bi v vseh primerih natančno in zanesljivo odgovorili na uporabnikovo vprašanje. Iskanje gradiva, ki je v neki relaciji do drugega gradiva, je zdaj mogoče le, če vemo, na kakšen način je posamezna knjižnica podatke vnesla. Iskanje gradiva v vzajemni bazi podatkov pa ne omogoča uporabnih rezultatov.

ZAKLJUČEK

Želimo si, da bi se stanje v slovenski katalogizacijski praksi uredilo. Pogrešamo popolno normativno kontrolo, saj se zavedamo, da bi le na osnovi normativne kontrole lahko vzpostavili ustrezne relacije med bibliografskimi zapisi oz. deli. Prav tako si želimo tudi, da bi se format COMARC, tako bibliografski kot normativni, razvijal vzporedno s formatom UNIMARC. To bi nam omogočilo odpravljanje obstoječih pomanjkljivosti in napak v sistemu ter postopno frbrizacijo kataloga.

In če se na koncu vrnem k izhodišču: ves trud, ki ga vlagamo, je namenjen predvsem našim uporabnikom. Njim želimo čim bolj približati naše fonde, tudi tako, da bo iskanje po katalogu njim čim bolj prijazno. Tudi zaradi ustreznih odgovorov na njihove iskalne zahteve se bodo uporabniki vračali v knjižnico, s tem pa bodo dajali smisel našemu delu tudi v prihodnje.

Reference

- COBISS.SI Virtualna knjižnica Slovenije: lokalna baza podatkov*
SIKMB, 2014. [online] Dostopno na: <http://www.cobiss.si/scripts/cobiss?command=CONNECT&base=50304&dept=00> [17.11.2014].
- COMARC/A format: za normativne podatke*, 2003. Maribor: Institut informacijskih znanosti, IZUM.
- COMARC/B format za bibliografske podatke: priročnik za uporabnike*, 2008. [online] Maribor: IZUM. Dostopno na: http://izobrazevanje.izum.si/EntryFormDesktopDefault.aspx?tabid=38&type=manual&manual=Comarc_B_svn (Dostop z uporabniškim imenom in geslom) [17. 11. 2014].
- Dimec, Z., et al. ur., 2001. *PREKAT: priročnik za enostavno uporabo katalogizacijskih pravil*. 1. popravljena izd. Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica.
- Hopkinson, A. ur., 2008. *UNIMARC manual: bibliographic format*. 3rd ed. München: K. G. Saur.
- Verona, E., 1983. *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga: dio 2, kataložni opis*. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo.
- Verona, E., 1986. *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga: dio 1, odrednice i redalice*. 2. izmijenjeno izd. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo.